

που ἐπώλουν μὲ τὴν ἀρχαίαν ὀργυιάν καὶ μὲ τὴν ἀρχαίαν χρηστότητα, τσόχαν, ὀθόνην, μέταξαν καὶ βαμβάκερὰ ὑφάσματα. Ἐπερίμενον τὴν ἐνιαύσιον πανήγυριν διὰ νὰ ἀγοράσωσι νεωτερισμούς. Ὁ ἔμπορος τῶν ἐδωδίων ἦτο ἄγνωστος, ὁ ἀνθοκόμος δὲν εἶχε φανῆ ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ μυρεψία ἦτο εἰς τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίαν, ὁ ἔμπορος τῶν καινοφανῶν δὲν εἶχεν ἐφευρεθῆ: ἐν ἐνὶ λόγῳ, αἱ τάσεις πρὸς τὴν πολυτέλειαν ἦσαν σπάνιαι καὶ ἀποτεταμιευμένοι εἰς τοὺς ἀρχιεφόρους, εἰς τοὺς γενικοὺς ἀγρονόμους, εἰς τινὰ Φουκὲ ἢ εἰς τινὰ Σαμουήλ Βερνάρ: ἐπρεπε νὰ ἔλθῃ ὁ βραχυς πυρετὸς τοῦ συστήματος τοῦ Λαῦ διὰ νὰ δώσῃ τραπεζοσκευὴν ἀργυρᾶν εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες τὴν προτεραίαν ἔτρωγον εἰς πινάκια ἐκ ξύλου. Σήμερον, ἡ τάσις πρὸς τὴν πολυτέλειαν ἀνεπτύχθη πανταχοῦ, καὶ ἡ μανία τῶν ἀγορῶν ἔχει κεριεύσει σχεδὸν ὅλας τὰς γυναῖκας, ἀφ' ἐνὸς ἐπιβαρύνουσαι ἀπὸ μωρολογίας τὰ ἐρμάριά των, ἀφ' ἑτέρου ἐκκενοῦσαι τὸ ταμεῖόν των, ἐπειδὴ ὑπεχώρησαν εἰς τὴν πρώτην κίνησιν καὶ δὲν ταῖς ἐδίδοτο καιρὸς νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν σκέψιν ἣτις θὰ μᾶς ἀπεμάκρυνε τόσων ἀνοησιῶν.

Ἡ μνημονικὴ πινακίς (τὸ βιβλίον τῶν ἐξόδων) θὰ ἐξηγήει περισσότερον εἰς τὴν δεσποινίδα τὴν σωτήριον ταύτην ἐπάνοδον, θὰ ἔλεγε τότε: «Τί! τόσαι ἰδιοτροπία εὐθυμοί! Τί! τόσαι φαντασῖαι ἐκ τῶν ὁποίων οὐδὲν ἐναπομένει! τόσα μύρα ἀπωλοτότα! τόσα ἀνθη μαραθίντα τόσαι ταινία παρελθοῦσαι! τόσαι δαπάναι αἵτινες δὲν ἐπρόσθεσαν οὐδὲν εἰς τὴν ὑγείαν, εἰς τὴν ἐνδυνάμωσιν τοῦ σώματος εἰς τὴν εὐτυχίαν! Τὰ χρήματα ταῦτα, ἐσκορπισμένα εἰς ἐλεημοσύνας δὲν θὰ συνίστων διαρκῆ χαρὰν; ἀφιερωμένα εἰς τὴν διασκέδασιν, εἰς τὴν εὐζωίαν τῶν ἰδικῶν μου, δὲν θὰ εἶχα ἀποκτήσει μικρὰν μερίδα ἐκ τῆς ἀγάπης των; Τί ματαιότερον ἢ αἱ περιφίλαυτοι αὐται δαπάναι αἵτινες δὲν ἐγκαταλείπουσιν οὔτε εὐτυχῆ ἐνθύμησιν, οὔτε καλὴν σκέψιν!» Ἐχετε λοιπόν, ἀγαπηταὶ ἀναγνώστρια, τὸ μέγα βιβλίον τῶν ἐξόδων, τὸ βιβλίον τοῦ Βολταίρου, διὰ νὰ σᾶς ὀδηγῆ εἰς τὴν γενικὴν διέυθυνσιν τῆς οἰκίας σας, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ ἔχετε ἐν μικρόν, διὰ σᾶς μόνον, ὅπερ σᾶς νουθετεῖ εἰς τὰς ὀρέξεις σας προσωπικὰς ἢ τολμηράς, σοβαράς ἢ ματαίας: ἐν τοιοῦτον κάτοπτρον εἶναι πάντοτε καλὸν νὰ συμβουλευῆ, καὶ νὰ ἐξαλείφῃ τὰς κηλίδας αἵτινες ἠδύναντο νὰ καταστρέψωσιν ἐν ὥρατον πρόσωπον.

(Μετᾶφρασις)

ΑΓΓΑΪΑ Ν. ΙΓΓΑΒΕΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΠΕΡΣΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΣΑΑΔΗ

Δερβίσης τις ἦτο σύντροφός μας εἰς τὸ κερβάνιον τοῦ Χιοζάχ καὶ εἰς ἄραφ ἐμίρης τῷ εἶχε δώσει ἑκατὸν δηνάρια διὰ νὰ διαθρέψῃ τὴν οἰκογένειάν του. Αἴφνης ὁμως λησταὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Καφαντζάχ ἐπέπεσαν κατὰ τοῦ

κερβανίου καὶ ἀφήρσαν ἀπὸ τῶν ὀδοιπόρων πᾶν ὅ,τι μεθ' ἑαυτῶν ἔφερον οὔτοι. Τότε οἱ ἔμποροι ἤρχισαν νὰ κλαῖωσι καὶ νὰ φωνάζωσιν ἀνωφελῶς.

Εἶτε ταπεινοφροσύνῃν δείξης, εἶτε δυνατὰς φωνὰς ἐκβάλλῃς ὁ κλέπτης δὲν θὰ σοὶ ἀποδώσῃ τὸν χρυσόν. Μόνον ὁ δερβίσης διετήρησε τὸ σύνθητες ὕφος του καὶ οὐδὲν ἴχνος συγκινήσεως ἀνεφάνη ἐπὶ τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου του. Τῷ εἶπον: «Ἴσως δὲν σοῦ ἔκλεψαν τὰ χρήματά σου.» Μοῦ τὰ ἔκλεψαν μοὶ ἀπήντησεν ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν ἤμην οἰκεῖος πρὸς αὐτὰ ἢ ἀρπαγῆ των δὲν μοῦ κατασπαράζει τὴν καρδίαν ὅπως τὴν τῶν ἄλλων.

Δὲν πρέπει νὰ προσκολλᾷ τις τὴν καρδίαν του εἰς ἐν πρόσωπον ἢ πράγμα διότι μετὰ ταῦτα εἶνε πολὺ δύσκολον τὸ νὰ θελήσῃ νὰ τὴν ἀποσπάσῃ ἐκεῖθεν.

Τότε ὑπέλαβον ἐγώ: «Ὅ,τι λέγεις συμφωνεῖ πρὸς ὅ,τι ἐγὼ ἔπαθον ἄλλοτε· δηλαδή, ὅτε ἤμην νέος κατὰ τύχην συνεδέσθην μετ' ἄλλου τινὸς καὶ ἡ εἰληκρίνεια τῆς ἀφοσιώσεώς μου ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἡ καλλονὴ τοῦ νέου τούτου ἦτο τὸ Κιβλάχ (*) τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ συνομιλίαὶ ἐπλήρουν τὴν καρδίαν μου εὐτυχίας.

Ἴσως οἱ ἄγγελοι τοῦ Οὐρανοῦ ἦσαν ὁμοιοὶ του, ἀλλ' ἐὰν δὲν ἦσαν, δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἄνθρωπος μὲ γλυκυτέραν φυσιογνωμίαν.

Ἐξαίφνης ὁ παῖς τῆς ὑπάρξεώς του ἐβυθίσθη ἐν τῷ πηλῷ τοῦ θανάτου καὶ ὁ καπνὸς τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ ὑψώθη ὑπεράνω τῆς οἰκογενείας του (δηλ. ἀπέθανεν). Ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας ἐκαθήμεν ἐπὶ τῆς γῆς ὑφ' ἣν ἀνεπαύετο ποτίζων αὐτὴν μὲ τὰ δάκρυά μου. Ἴδου δὲ καὶ μερικοὶ στίχοι μεταξὺ ἐκείνων τοὺς ὁποίους συνέθεσα ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ του.

«Εἶθε τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ ἄκανθα τοῦ θανάτου ἐνεπάγη εἰς τὸν πόδα σου, εἶθε ἡ χεὶρ τῆς εἰμαρμένης νὰ ἔθραυε τὴν κεφαλὴν μου διὰ τοῦ ξίφους τοῦ θανάτου, ἵνα μὴ βλέπῃ σήμερον ὁ ὀφθαλμὸς μου τὸν κόσμον ἀνευ σοῦ. Ὠ σὺ! κάθημαι ἐπὶ τῆς γῆς, ἣτις σὲ καλύπτει λέγων: Εἶθε καὶ ἡ ἰδική μου κεφαλὴ νὰ καλυφθῇ μὲ χῶμα.»

Μετὰ τὸ θάνατόν του ἀπεφάσισα σταθερῶς ὅπως μὴ ἐκτείνω πλέον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν τάπητα τῆς ἀφοσιώσεως καὶ μὴ ἐπιδιώξω τὴν συναναστροφὴν οὐδενός.

Αἱ ἐκ τῆς θαλάσσης ὠφέλειαι θὰ ἦσαν καλαὶ ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ὁ φόβος τῶν κυμάτων καὶ ἡ συλλογὴ ῥόδων θὰ ἦτο ἡ εὐχαριστοτέρα ἐνασχόλησις ἐὰν δὲν ὑπῆρχον ἄκανθοι νὰ κεντῶσι τὰς χεῖρας αἵτινες τὰ συλλέγουσι. Χθὲς ἀφωσιούμεν ὡς ταῦς ἐν τῷ κήπῳ τοῦ ἔρωτος καὶ σήμερον μισούμενος ὑπὸ τῆς φίλης μου καὶ μακρὰν αὐτῆς περιστρέφομαι ἐν τῇ κλίνῃ μου τὴν νύκτα βασανιζόμενος ὡς πληγωμένος ὄφις.

*) Κιβλάχ σημαίνει τὸ μέρος πρὸς ὃ στρεφόμενοι οἱ Τούρκοι προσεύχονται, τοῦτο δὲ ὡς γνωστὸν εἶνε τὸ μέρος πρὸς ὃ κείται ἡ Μέκκα.